

1. Викладач володіє навчальним педагогічним матеріалом, на основі якого можливо варіювати вид і форму репрезентації навчального завдання. Наприклад, при вивченні певного політичного факту чи події, педагог може запропонувати такі завдання: охарактеризуйте основні тенденції процесу та висловіть власну думку щодо нього; складіть схему (нової теми чи відповіді), що розкриває послідовність етапів політичної події (поясніть свою схему). У студента з'являється можливість самостійно вирішити, яке із запропонованих завдань (через схему, практичне моделювання, відповідь) найцікавіше та значущіше для нього.

2. Викладач створює умови для самореалізації, самовираження студентів, пропонує останнім виконувати завдання як репродуктивного, так і творчого характеру, що ґрунтується на досвіді останнього. Наприклад, творчим завданням має бути відповідь на такі запитання: дайте відповідь, яке місце у вашому житті займає політологія; де і як ви застосовуєте знання з політології. Студент може проявити суб'єктивний досвід на всіх етапах семінарського заняття та у різних видах роботи.

3. Педагог намагається створити позитивне емоційне середовище для роботи всіх слухачів за допомогою надання студентам можливості вибирати: форму роботи (у групі, парами, індивідуально, усно, письмово); спосіб виконання завдання (схема, слово, моделювання). Результатом, як правило, є відчуття комфорту і задоволення у студента в процесі навчання. Викладач заохочує спроби кожного студента до пошуку свого засобу роботи. Наприклад, при складанні тестів на знання фактичного матеріалу, це дозволяє останнім проявити власні творчі здібності. Педагог при аналізі робіт виявляє типологію помилок і рівень володіння темою. Викладач використовує різні форми занять, що є важливими для кожного студента: науково-практична конференція; «круглий стіл»; семінар «захист запитання» тощо.

4. Педагог складає індивідуальні карти особистісного розвитку студента, веде спостереження за ним, порівнює досягнення студента з результатами і показниками в минулому. Це дозволяє кожному студенту проявити інтерес до самопізнання, формувати впевненість в успіху. Підсумком є позитивні результати у навчанні. Специфіка політології як навчальної дисципліни полягає в тому, що це один з предметів, орієнтований на формування особистісних якостей студента – суб'єкта навчання. Відбувається це через вивчення студентами матеріального і духовного надбання попередніх поколінь.

5. Викладач проводить аналіз використання студентом засобів опрацювання навчального матеріалу. Студентам пропонується звернути увагу не тільки на загальне враження від відповіді однієї групи. Необхідно робити більш детальний аналіз опрацювання навчального матеріалу за такими параметрами: глибина опрацювання матеріалу (змістовність); оригінальність вибраного засобу опрацювання навчального матеріалу; повнота відповіді; логіка побудови відповіді; рівень використання політичної термінології; точність відповіді; свідомість відповіді, наявність висновку. Студент аналізує не тільки засоби опрацювання навчального матеріалу однієї групи, а й власні.

Студентоцентризований підхід змінив традиційне уявлення про роль і місце викладача і студента, особистісні цінності, нові технології навчання тощо. Повноцінна реалізація ідей студентоцентрованого навчання у вузівській практиці вимагає розробки методології, змісту, методики, інструментарію навчання.

Література:

1. Кремень В. Чому ми бідні, якщо такі освічені? // Дзеркало тижня. – №6. – 20 лютого 2015 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/EDUCATION/chomu-mi-bidni-yakscho-taki-osvicheni_.html

Чук О.В., к.е.н.,
доцент кафедри бухгалтерського обліку

АКТИВІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ ЯК НЕОБХІДНОГО ЧИННИКА МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Інтеграція України до європейської спільноти та реформування системи вищої освіти зумовлюють посилення уваги суспільства до фахової, загальноосвітньої та конкурентоспроможної підготовки спеціалістів.

На сьогоднішній день розвиток техніки та технології розширило інформаційне середовище, в якому живе сучасна молодь. Тому студент має бути розвинутою, самодостатньою особистістю. Повинен самостійно приймати будь-яке рішення і бути відповідальним суб'єктом сучасного інформаційного середовища.

Відомо, що навчати можна лише ту людину, яка хоче вчитися. Тому, головним завданням викладача є забезпечення не лише високої якості викладання своєї дисципліни, а й надати можливість студенту усвідомити обов'язкову необхідність самостійного вибору шляхів засвоєння матеріалу, враховуючи інтереси майбутнього фахівця.

Принцип студентоцентризму, як принцип академічної культури, передбачає самостійне опрацювання науково-методичної літератури, вміння систематизувати, обробляти, аналізувати інформацію і головне вміти робити правильний науково-обґрунтований висновок. Така робота студента повинна бути спрямована на отримання ним певних навичок науково-дослідної діяльності. Студентоцентризм включає також підготовку, розробку і презентацію студентами наукових розробок по актуальним проблемам розвитку економіки України та її регіонів.

З метою активізації принципу студентоцентризму необхідно залучати студентів до участі в студентських наукових конференціях. У цьому процесі їм необхідно не лише пропонувати теми виступів, а й надавати можливість обирати тему самостійно, яка найбільше цікавить і хвилює студента по дисципліні і яка з його точки зору є актуальною для подальшого розвитку України, виходу її з економічної кризи.

Серед важливих сучасних освітніх технологій є тренінгова форма навчання, яка забезпечує ефективне формування свідомих мотивацій, вмінь, навичок і компетенції студента-майбутнього фахівця.

Переваги педагогічного принципу полягають у поєднанні демократичних принципів з сучасними методами навчання, що дозволяє створювати умови для залучення великої кількості студентів, створювати ситуації успіху, добровільно брати участь, застосовувати теоретичні знання на практиці, вивчати складні питання на тренінгу, а не в реальному житті, наближуватися до практичної діяльності, що дозволить бути успішними, а відповідно конкурентоспроможними фахівцями.

Таким чином, активізація принципу студентоцентризму сприяє мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності, що виявляється в необхідності вміти творчо підходити до навчального матеріалу, доводити власну точку зору, вміти розробляти та аргументувати стратегію поставленої мети, самовдосконалюватися і формувати інноваційні якості особистості.

У статті «Чому ми бідні, якщо такі освічені?» В. Кремень сказав: «Українці – талановита, працелюбна і освічена нація, але – не по-сучасному. Це акумулюється в повільний, не інноваційний розвиток країни та її економіки» (20.02.2015, №6 «Дзеркало неділі. Україна»).

Чуркіна О.В., ст.викладач
кафедри іноземних мов факультету МЕІМ

СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Як відомо, студентство є особливою соціально-демографічною групою, складовою академічної спільноти, яка характеризується певним соціальним станом і статусом у суспільстві, рівнем соціалізації, соціально-психологічними особливостями, віковою структурою. Студенти мають свої специфічні культурні риси, цінності, інтереси і норми поведінки та відчутно впливають на інші соціальні групи [1].

Можливо припустити, що молоді люди не завжди вибирають майбутню професію за покликанням, а керуються матеріальними вигодами, можливостями родинних зв'язків. Сучасна молодь зорієнтована не на цінності розвитку, а на цінності адаптації. Це цінності, пов'язані із задоволенням матеріальних потреб, порядку, стабільності. «Тобто сьогодні для двох третіх студентської молоді, а це краща частина молоді, пріоритетною є спрямованість на економічний прогрес» [2].

Як вважає Є. М. Черноіваненко, «Наші учні тепер зовсім «німі»: завдяки тотальному тестуванню вони зовсім розучились говорити, та й писати теж... Поступово, не будучи запитаною, сама здатність виражати свої думки у словесній формі починає атрофуватись...» [3]. Студенти стикаються з проблемою зниження конкурентоздатності. Конкурентність знижується на етапі практичного застосування. Випускники не володіють елементарними навичками проведення переговорів і презентацій, а іноді не володіють англійською мовою.

Як зазначає Л.В. Покушалова, «Головна мета сьогоденної вищої освіти виростити не нашіптованого інформацією вузького спеціаліста, а багатовимірну творчу особистість, яка цілісно сприймає світ, здатна активно діяти у професійній та соціальній сферах діяльності» [5]. Під час педагогічної діяльності у ВНЗ викладачі стикаються з такими проблемами, як соціальний статус студентства, неперіоритетність освіти серед молоді, орієнтація на цінність адаптації, а не на цінність особистісного розвитку, невпевненість у своїх силах, відсутність самопрезентативних на-